

Rapport

Försvarets löner, rörlighet och
tillgänglighet för Officersförbundets
medlemmar

2024-10-18

Försvarsmaktens löner

Försvarsmakten gör årligen en lönekartläggning där bland annat likvärdiga arbeten jämförs avseende lön. De olika arbetena delas in i värderingsboxar. Varje värderingsbox innehåller arbeten som Försvarsmakten anser vara likvärdiga. Nedan tabeller är hämtade från lönekartläggningen vilken bygger på lönedata från 7 juni 2024.

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 3 likvärdiga arbeten</i>	
4412 Form/ljud/bildarbete, nivå 1	27 000
2412 Militärt arbete, nivå 1	25 188

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 6 likvärdiga arbeten</i>	
3522 Veterinär arbete, nivå 2	35 283
4822 Ekonomiarbete, nivå 2	34 700
4722 Personalarbete, nivå 2	34 450
8222 Sjötrafikarbete, nivå 2	34 219
8322 Flygtrafik/flygplats, nivå 2	34 100
4422 Form/ljud/bildarbete, nivå 2	33 900
5622 Inköpsarbete, nivå 2	31 500
7122 Naturvetenskapligt, nivå 2	30 800
2422 Militärt arbete, nivå 2	29 200

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 12 likvärdiga arbeten</i>	
3532 Veterinär arbete, nivå 3	57 963
8332 Flygtrafik/flygplats, nivå 3	55 050
4531 IT-arbete, drift, nivå 3 Chef	50 000
8231 Sjötrafikarbete, nivå 3 Chef	47 273
6932 Kvalitets/kontrollarbete, nivå 3	45 750
2432 Militärt arbete, nivå 3	41 500
1132 Allmänrättsl. utredn/t , nivå 3	40 670
4732 Personalarbete, nivå 3	40 635
1532 FOU Medicin, nivå 3	40 000

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 13 likvärdiga arbeten</i>	
8331 Flygtrafik/flygplats, nivå 3 Chef	69 000
4631 IT-arbete, utveckling, nivå 3 Chef	51 250
3732 Soc/kurativ arbete, nivå 3	49 800
6631 Tekn. utredn/utveckl, nivå 3 Chef	48 470
6831 Produktionsplanering, nivå 3 Chef	47 950
5331 Internadmin, nivå 3 Chef	46 900
6031 Tillverkn/rep/tekn, nivå 3 Chef	46 900
4731 Personalarbete, nivå 3 Chef	46 800
7231 Säkerhet/Räddning, nivå 3 Chef	45 702
3432 Medicinskt arbete, nivå 3	42 025
2431 Militärt arbete, nivå 3 Chef	40 036
5431 Kontorservice, nivå 3 Chef	38 300
7631 Lager/förrådsförvalt , nivå 3 Chef	37 520

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 21 likvärdiga arbeten</i>	
6941 Kvalitets/kontrollarbete, nivå 4 Chef	63 560
6641 Tekn. utredn/utveckl, nivå 4 Chef	57 000
6841 Produktionsplanering, nivå 4 Chef	56 954
4841 Ekonomiarbete, nivå 4 Chef	56 953
4741 Personalarbete, nivå 4 Chef	56 900
6741 Arkitektarbete, nivå 4 Chef	56 700
2441 Militärt arbete, nivå 4 Chef	53 807
4641 IT-arbete, utveckling, nivå 4 Chef	53 400
2442 Militärt arbete, nivå 4	53 300
4541 IT-arbete, drift, nivå 4 Chef	49 500

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 28 likvärdiga arbeten</i>	
2452 Militärt arbete, nivå 5	78 700

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 29</i>	
1151 Allmrättsl. utredn/t, nivå 5 Chef	92 000
6751 Arkitektarbete, nivå 5 Chef	78 334
4751 Personalarbete, nivå 5 Chef	74 500
4851 Ekonomiarbete, nivå 5 Chef	73 600
4651 IT-arbete, utveckling, nivå 5 Chef	71 400
2451 Militärt arbete, nivå 5 Chef	68 000

Likvärdigt Arbete	Medianlön juni 2024
<i>Värderingsbox 33 likvärdiga arbeten</i>	
2461 Militärt arbete, nivå 6 Chef	90 500
4761 Personalarbete, nivå 6 Chef	90 000
4861 Ekonomiarbete, nivå 6 Chef	90 000

Tillgänglighet och rörlighet

Rörligheten

Resultaten från Work Life Balance bekräftar de diskussioner som förs på arbetsplatserna, i våra kontakter med förtroendevalda och inlägg i sociala medier om att kraven på rörlighet innebär frånvaro från den privata sociala sfären. Svårigheten att kombinera Försvarsmaktens krav med ett fungerande familjeliv har funnits under lång tid. Men för de som nu står mitt i livet och ska etablera och utveckla en partnerrelation är förutsättningarna förändrade. Partnerskap och familjebildning kräver tydligt dubbla inkomster. Partnern har också stora förväntningar på att utveckla sin självständighet och karriär. Det finns inte längre några mervärden med en anställning i Försvarsmakten som skulle motivera partnern att begränsa sina behov och förväntningar. Inte helt sällan har partnern dessutom en högre inkomst från ett civilt arbete. Till detta ska läggas att yrkesofficieren nu upptäckt att kraven från Försvarsmakten inte kommer att minska utan i stället öka. Personalen ser att de skickas runt i Sverige för att jämna ut vakanser. De ser att en karriär i Försvarsmakten innebär att man från och med major/förvaltare betraktas och behandlas som en Försvarsmaktsresurs och med det följer en rörlighet var tredje år mellan olika orter.

Men kravet på rörlighet kommer inte bara ökat nationellt utan även internationellt, givet det svenska Nato-medlemskapet. Sedan 2010 råder internationell tjänstgöringsskyldighet. I dagsläget är det oklart hur Sverige avser att bemanna Natos olika staber, hur deltagande i övningsverksamhet och insatser ser ut och var Sverige ska ha permanent baserade förband i exempelvis Baltikum.

Tillgängligheten

Det är inte bara rörligheten som påverkar balansen mellan arbete och fritid. Arbetstiderna är nästa faktor och Försvarsmakten har en avsevärt större tillgänglighet till sina medarbetare än vad arbetstidslagen eller kollektivavtal ger andra arbetsgivare. Årsarbetstiden för en statsanställd är enligt Arbetsgivarverket cirka 2000 timmar. Genom de möjligheter som Försvarsmakten förhandlat sig till i kollektivavtal tillkommer övertid, jour, beredskap, försvarsmakts/sjö-dygn, operationer, insatser som ger möjlighet att kräva 1000-tals fler timmar arbetstid. Den yttersta begränsningen är att myndigheten ska göra vad som kan göras förebyggande för att medarbetaren inte ska drabbas av ohälsa eller skadas. Några (få) skyddsregler för detta finns, till exempel vad avser antal timmar övertid, antal timmar beredskap och semesterdagar. Men även skyddsregler och semesteruttag är förhandlingsbara utan att kollektivavtalet behöver ändras.

Ersättningar för tillgängligheten och villkor vid rörlighet

I samband med övningsverksamhet används Försvarsmaktsdygn (FM-dygn) som innebär att man står till arbetsgivarens förfogande hela dygnet – man har ingen fritid. Dygnet räknas som att du arbetat 8 timmar av de 40 timmar som du ska arbeta varje vecka. Det finns ingen begränsning hur många FM-dygn individen kan tvingas göra. Det är Försvarsmakten som ensidigt bestämmer när medarbetaren ska planeras med FM-dygn. Skyddsregeln är myndighetens ansvar att förebygga ohälsa och olyckor. Ersättningen som medarbetaren får utöver lön för att vara på jobbet dygnet runt är:

Totalt under året genomförda FM-dygn/uppkomna FM-dygn	Ersättning	Tillägg FM-dygn	Kompensationsledighet	Omräknat till ersättning per timma
1 – 10	1300 kr/dygn		8 timmar	$1300 / (24-8) = 81$ kr/timme
11 -	1300 kr/dygn	0,023xI-lön	4 timmar	$1300 + (0,023 \times 25000) / (24-4) = 93,75$ kr/timme $1300 + (0,023 \times 32000) / (24-4) = 101,80$ kr/timme

Jour innebär att man på sin fritid ska vara tillgänglig för att kunna påbörja arbete inom en viss tid. Arbetsgivaren bestämmer ensidigt inom vilken tid. För de flesta innebär tid om 60 minuter eller kortare att de måste vara på eller väldigt nära arbetsplatsen under fritiden. Arbetsgivaren kan beroende på verksamhet kräva mellan 416 – 900 timmar/år (minus eventuell övertid).

Ersättningen som medarbetaren får denna begränsning av sin fritid är:

Vardagar från måndag kl. 07.00 till fredag kl. 19.00	90 kr/timme
Mellan kl. 19.00 på fredag och kl. 07.00 på måndagar	180 kr/timme
Mellan kl. 19.00 på dag före trettondag jul, första maj, Kristi himmelfärds dag eller Sveriges nationaldag och kl. 07.00 närmast följande vardag	180 kr/timme
Mellan kl. 19.00 skärtorsdagen och kl. 07.00 närmast följande vardag	270 kr/timme
Mellan kl. 19.00 på dag före pingstafton, midsommarafton, julafton, eller nyårsafton och kl. 07.00 närmast följande vardag	270 kr/timme
Extra tillägg för beordrad uppkommen jour	600 kr/påbörjad 24-timmarsperiod

Beredskap innebär att man under sin fritid ska vara nåbar för att inom viss tid åka till arbetet och börja arbeta. Arbetsgivaren bestämmer ensidigt inom vilken tid man ska kunna vara plats. Även beredskap innebär en inskränkning av fritiden om än mindre än under jour. Arbetsgivaren kan kräva upp till 1000 timmar beredskap per år. Ersättningen som medarbetaren får för denna begränsning av sin fritid är:

Vardagar från måndag kl. 07.00 till fredag kl. 19.00:	45:-/tim.
Mellan kl. 19.00 på fredag och kl.07.00 på måndagar:	90:-/tim.
Mellan kl.19.00 på dag före trettondedag jul, första maj, Kristi himmelfärds dag eller Sveriges nationaldag och kl. 07.00 närmast följande vardag:	90:-/tim.
Mellan kl. 19.00 på skärtorsdagen och kl. 07.00 närmast följande vardag:	135:-/tim.
Mellan kl.19.00 på dag före pingstafton, midsommarafton, julafton, eller nyårsafton och kl. 07.00 närmast följande vardag:	135:-/tim.
Extra tillägg för beordrad uppkommen beredskap: 24-timmarsperiod	450:-/påbörjad

Övertid innebär att man kan beordras arbeta på tid som är planerad att vara fritid. Övertid blir därmed också en inskränkning av fritiden. Arbetsgivaren kan beordra upp till 200 timmar övertid/år. Om det är nödfallsövertid finns ingen begränsning av hur mycket övertid som arbetsgivaren kan beordra. Ersättningen som arbetstagarerna får för denna inskränkning av fritiden är:

Enkel övertid: den individuella lönen per månad/94 t.ex. $25\,000/94 = 265,95$ kr/timme, $32\,000/94 = 340,42$ kr/timme

Kvalificerad övertid: den individuella lönen per månad/72 t.ex. $25\,000/72 = 347,22$ kr/timme, $32\,000/72 = 444,44$ kr/timme

Insatsberedskap innebär att man under sin fritid ska vara nåbar för att inom viss tid åka till en angiven plats för att delta i insatsen. Arbetsgivaren bestämmer ensidigt inom vilken tid man ska kunna vara plats. Även insatsberedskap innebär en inskränkning av fritiden om än mindre än under jour. Det finns ingen begränsning under hur lång tid man kan vara i insatsberedskap. Ersättningen som medarbetaren får för denna begränsning av sin fritid är:

Inställelse inom 1 – 3 dygn: 181:-/dygn eller 5 500:-/mån.

Inställelse inom 4 – 10 dygn: 69:-/dygn eller 2 084:-/mån.

Om något av följande uppstår

- Särskilda operationer direkt beslutade av Överbefälhavaren på grund av händelser som hotar Sveriges territoriella integritet eller svenska intressen,
- ÖB Aktivering,
- av Överbefälhavaren beordrad Givakt,

står man till arbetsgivarens förfogande hela dygnet – man har ingen fritid. Det finns ingen begränsning av hur lång tid man står till arbetsgivarens förfogande. Ersättningen som medarbetaren får för denna begränsning av sin fritid är:

Per påbörjat dygn $0,0099 \cdot I\text{-lön} + 264$ kr, t.ex. $0,0099 \cdot 25\ 000 + 264 = 511,50$ kr vilket ger 21,30 kr/timme, $0,0099 \cdot 32\ 000 + 264 = 580,80$ kr vilket ger 24,20 kr/timme

Vid tjänstgöring på lördag, söndag, helgdag får man även 8 timmars kompensationsledighet.

För personalen vid sjöstridskrafterna finns ett kompletterande kollektivavtal avseende arbetstid och rörlighet.

Principerna är dock i stort desamma men t.ex. heter FM-dygn sjödygn. Begränsningarna av fritiden och ersättningar per timma är likvärdiga.

Vid internationell militär insats får man en högre lön enligt formeln $i\text{-lön} \times 1,3 + 8\ 000$ kr.

Till exempel $25\ 000 \times 1,3 + 8\ 000 = 40\ 500$ kr. Vid en insats står man till arbetsgivarens förfogande dygnet runt och den extra ersättningen för detta är i exemplet 15 500 kr vilket ger 21,23 kr/timme.

Arbetsgivaren kan också beordra att man ska utföra **tjänsteresor** med eller utan övernattning. Det finns ingen begränsning hur många tjänsteresor arbetsgivaren kan beordra. Tjänsteresor innebär en begränsning av fritiden i och med att de genomförs till en annan plats än bostadsorten. För tjänsteresor får man ingen ersättning. Traktamente erhålls för att täcka merkostnader med anledning av att man inte bor i ordinarie hushåll.

Arbetsgivaren kan även beordra att man ska vara **tillfälligt placerad och arbeta vid annan OrgE** under en längre tid. Det finns inga begränsningar av hur lång tid man kan vara tillfälligt placerad vid annan OrgE. För detta får man ingen ersättning. För täckande av merkostnader med anledning av att man inte bor i ordinarie hushåll kan man i vissa fall få pendlingsersättning om 4 800 kr/månad vilket motsvarar 160 kr/dag (ersättningen har inte förändrats sedan 2004).

Förutom tjänsteresor utomlands eller internationell militär insats förekommer även **stationering utomlands**. Vid dessa tillfällen görs en överenskommelse mellan individ och FM om villkoren under stationeringen.

Sammanfattningsvis konstaterar Officersförbundet att Försvarsmakten värderar det militära arbetet lågt samt har, näst intill, obegränsad tillgång till medarbetarna så länge arbetsgivaren vidtar möjliga åtgärder för att förebygga ohälsa eller skador. Ersättningen som medarbetaren får för sin tillgänglighet är i de vanligast förekommande fallen under 100 kr per timma.